

faa er det langt bedre, at det gaar ud over fremmede Kapitaler, end at det gaar ud over vore egne. Jeg vil ikke sige, at de gaa absolut til Bunds, men de ere virkelig ude paa det vilde Hav, naar de sættes i saadanne Foretagender. Jeg kan ikke tro, at det andet Thing paa nogen Maade kunde betragte det som en Mangel paa Smødekommens fra dette Things Side, om vi vedtage de af Udvalget foreslaaede Vædringer, som jo væsentlig reducirer sig til een Vædring. Udvalget har om end ikke givet fuld Tilslutning til saa dog accepteret 3 Vædringer, som det andet Thing har foretaget. Det forekommer mig altsaa, at, naar af 4 Vædringer de 3 vedtages og kun den ene stryges, en Vædring, som endda maa have en noget tvivlsom praktisk Nytte, da kan der ikke være Spørgsmaal om Mangel paa Smødekommens fra dette Things Side, saa meget mindre som dette Thing jo derved kun vil hævde, hvad det havde anset for at være absolut rigtigt ved Sagens forrige Behandling. Jeg har ligesom den høitærende Minister et meget varmt Onske om, at denne Lov maatte blive færdig i denne Samling; men jeg ser heller ikke, at det skulde blive umuligt, at Loven blev færdig, fordi et Vædringsforslag som dette blev vedtaget. Det forekommer mig, at vi i alt Fald ikke have nogen Oplysning om, at Tiden til at behandle Lovforslag færdige mangler; men selv om man vilde antage, at der kun var meget kort Tid tilbage af denne Samling, saa kan jeg ikke skjønne rettere, end at det vil være ligesaa gjørligt at faae dette Lovforslag til eneften Behandling i Folkethinget endnu i denne Samling, som det vil være at faae Finantsloven til eneften Behandling her. Efter hvad der foreligger, er der jo stillet betydelige Vædringer til Finantslovsforslaget i det andet Thing, og jeg tror derfor, at vi dristig kunne gaa ud fra den Forudsætning, at Samlingens Afslutning, dersom den overhovedet taget er definitivt bestemt, umulig kan være bestemt til et saa nærliggende Tidspunkt, at denne Lov ikke kunde vende tilbage til Folkethinget til fornøjet Behandling; thi i saa Tilfælde vilde Muligheden for Finantslovens Behandling i dette Thing være afstaaen. Finantsloven og denne Lov forhandles nu samtidig; der foreligger Vædringer til dem begge. Jeg paastaar altsaa, at der er samme Tilbæthed grændsende Sandsynlighed for, at der maa være Tid nok til at behandle dette Lovforslag ligesaavel som Finantsloven.

Thasmussen: Jeg for mit Vedkommende kan ikke indse, at det foreliggende Lovforslag gaar for vidt i Henseende til Expropriationsretten. Det forekommer mig, at, om det end er Fremmede — som der blev sagt — der paatage sig saadanne større Foretagender, naturligvis for egen Jordbels Skyld, kan det dog ikke negtes, at, dersom saadanne Foretagender i mindste Maade

lykkes, ere de ogsaa til Statens Fordel; og kan der indvindes et betydeligt Areal fra Havet, hvoraf der kan gjøres frugtbart Land, saa synes mig ogsaa, at det var den mindste Assistance, der kunde ydes fra Statens Side, at Vedkommende mod fuld Erstatning fik Lov til at tage Materiale til at udfylde et Brud paa Diget, paa en Tid af Aaret, hvor stor Hastighed kræves med Nødvendighed. Det er de 2det Medlem for 9de Kred (Strup) gjorde en Bemærkning med Hensyn til Grundlovens Bestemmelser om Eiendomsretten. Der siges jo ganske vist i Grundloven, at Ingen kan tilpligtes at afstaa sin Eiendom, uden hvor Almenvellet kræver det; men det forekommer mig, at vi i vor Lovgivning alt ere gaaede meget videre eller i alt Fald fuldkomment saa vidt som i dette Tilfælde. Naar f. Ex. Lovgivningen tilstøder Expropriation ved en simpel Rettelse af en Bivæi, saa kunde der ogsaa godt opstaa det Spørgsmaal, om virkelig Almenvellet kræver, at en saadan Veistal rettes. Jeg synes, at der med langt større Grund kunde være Spørgsmaal om, om det var Noget, som Almenvellet krævede. I alt Fald synes jeg, at Billighed fordrer, at vi komme flige Foretagender til Hjælp saavidt gjørligt, og jeg kan for mit Vedkommende ikke indse, at den Ret, som dette Lovforslag giver, i nogenformhelt Maade skulde være afvigende fra, hvad der i mange Tilfælde i Forveien er fastsat ved Love. Jeg for mit Vedkommende maatte endog sætte Pris paa, at der fremtidig kunde ydes Folk en lille Opmuntning, naar der voves større Kapitaler ved flige Foretagender. Jeg synes ikke, at Staten i den Henseende skulde være saa betænkelig. Er der virkelig Folk, og da navnlig Udlandinge, som have Lust til at anvende betydelige Kapitaler paa denne Art Foretagender, saa synes jeg ikke, at der er nogen Grund til med Hænder og Fødder at sætte sig imod en saadan Bestemmelse, der kunde gjøre Foretagenderne mulige. Allerede det, som blev omtalt, at et Stykke Land efter 20 Mars Forløb er skattepligtigt, er aabenbart en Fordel for Staten; der foreligger jo altsaa et meget talende Bevis for, at Staten gaaner sig selv ved at give en saadan Tilladelse som den her omhandlede. At der skulde kunne hentes nogen begrundet Indvending fra, at Expropriationsretten i § 2's 2det Stykke indrømmes, naar Materialet kun med uforholdsmæssig Bænskelighed eller Bekostning kan faas paa de Jorder, som have Interesse af Diget, synes jeg ikke. Naar en saadan Expropriationsret indrømmes ved et Diges Opførelse, til hvilken Stat, Amt eller Sognekommune yder Tilskud, synes jeg, at det er lige saa begrundet, naar private Folk vove større Kapitaler, at de faae den samme Ret. Jeg for mit Vedkommende formaar ikke at se nogen principiel Forskjel i saa Henseende.

Strup: Den Gang, da det er de 1ste